

25/11/2020

Efectes del confinament per la COVID-19 en trastorns de l'alimentació

L'escenari sorgit arran la Covid-19 ha interferit en la vida de la major part de la població i ha afectat especialment les persones amb patologies mentals prèvies. Un grup d'investigadors ha centrat els seus estudis en els factors relacionats amb una pitjor adaptació a la pandèmia en pacients amb Trastorns de Conducta Alimentària (TCA), per conèixer les variables que interfereixen en el procés de la seva millora en situacions d'aïllament com la d'aquests mesos. Els resultats obtinguts contribuiran a millorar els actuals programes preventius i terapèutics.

L'alerta sanitària originada pel coronavirus SARS-CoV-2 (COVID-19) ha generat enormes alteracions en tot el món d'ençà que fou declarada pandèmia per l'Organització Mundial de la Salut, a finals de gener de 2020. A més d'interferir en les rutines de pràcticament la totalitat de la població general, la COVID ha ocasionat en pacients amb patologies mentals prèvies augments en els nivells d'ansietat, depressió, impulsivitat, desregulació emocional, agreujament del seu estat funcional e inclús ideació suïcida. Els pacients amb trastorns de conducta alimentària (TCA) són un grup especialment vulnerable als impactes de la COVID-19, degut a les particulars dificultats que els suposa l'adaptació als aspectes esdevinguts pel confinament obligatori (com l'estrès derivat de les inquietuds relacionades amb la malaltia i l'accés als programes terapèutics). Aquest escenari ha suscitat un gran interès en l'estudi dels factors relacionats amb una pitjor adaptació a la pandèmia del coronavirus en malalts amb TCA, amb l'objectiu d'elaborar protocols d'actuació que en possibles futures onades resultin més eficaços.

Un projecte multicentre de col·laboració internacional liderat pel Dr. Fernando Fernández-Aranda (Coordinador de la Unitat de TCA de l'Hospital Universitari de Bellvitge, Barcelona), sota la direcció metodològica de la Dra. Roser Granero Pérez (Departament de Psicobiologia i Metodologia de la UAB) i amb el suport d'un ampli grup d'experts internacionals en TCA, han publicat diferents estudis que aborden els següents objectius: a) elaborar una escala psicomètrica per mesurar les estratègies de regulació davant la pandèmia i els impactes del confinament per la COVID-19 (aquest instrument ja ha estat traduït a 18 idiomes); b) estimar l'impacte del confinament en pacients amb TCA; c) identificar factors que han influït sobre l'evolució del trastorn alimentari durant l'aïllament; i d) dissenyar una guia d'actuació en pacients amb TCA, els seus familiars i terapeutes, amb recomanacions i pautes d'actuació en situacions d'aïllament/confinament (traduït també a 21 idiomes).

Els resultats globals mostren que la resposta al tractament durant el confinament va ser diferent segons el subtipus diagnòstic: els pacients amb anorèxia nerviosa i amb trastorn per afartament van presentar la millor resposta terapèutica (lleu millora), en tant que els pacients amb bulímia nerviosa van evidenciar pocs canvis (manteniment), i els pacients amb trastorn subclínic o no especificat van incrementar la severitat de la simptomatologia alimentària. L'agreujament en l'estat funcional dels pacients també es va associar amb puntuacions més baixes en autodirecció, que és un tret de personalitat relacionat amb la capacitat dels individus per controlar, regular i adaptar els seus comportaments als requeriments de la situació (nivells baixos en aquesta dimensió s'observen en persones amb dificultat per elaborar estratègies d'afrontament adaptatives). Finalment, els pacients amb anorèxia van mostrar la pitjor adaptació a la intervenció via telemàtica (en comparació al tractament presencial previ que rebien).

Conèixer les variables que influeixen interferint el procés de millora dels pacients en situacions d'aïllament com la viscuda per la COVID-19 és fonamental en l'àmbit sanitari. Els resultats dels estudis contribueixen a la millora dels actuals programes preventius i terapèutics. El desenvolupament de protocols s'ha de fer procurant la màxima personalització, incorporant en cada cas els factors de vulnerabilitat al confinament i a les situacions d'estrès afegit que suposen aquest aïllaments.

Roser Granero Pérez

Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les Ciències de la Salut
Àrea de Metodologia de les Ciències del Comportament
Universitat Autònoma de Barcelona.

roser.granero@uab.cat

Referències

Baenas I, Caravaca-Sanz E, Granero R, Sánchez I, Riesco N, Testa G, et al. (2020). **COVID-19 and eating disorders during confinement: Analysis of factors associated with resilience and aggravation of symptoms**. *European Eating Disorders Review*. doi: [10.1002/erv.2771](https://doi.org/10.1002/erv.2771).

Fernandez-Aranda F, Casas M, Claes L, Clark Bryan D, Favaro A, Granero R, et al. (2020). **COVID-19 and implications for eating disorders**. *European Eating Disorders Review*. doi: [10.1002/erv.2738](https://doi.org/10.1002/erv.2738).

Fernández-Aranda F, Munguía L, Mestre-Bach G, Steward T, Etxandi M, Baenas I, Granero

R, et al. (2020). **COVID Isolation Eating Scale (CIES): Analysis of the impact of confinement in eating disorders and obesity, A collaborative international study.** *European Eating Disorders Review*, [doi: 10.1002/erv.2784](https://doi.org/10.1002/erv.2784).

[View low-bandwidth version](#)